

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Glavni urednik: Ljubljana, Selenski trg 11 — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 6, Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutro« izhaja vsak ponedeljek jutrat. — Naročila se posebej in velja po pošti prejemanja Dln 4., po raznašalnih dostavljena Dln 5. — mesečno.

Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.

Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Krasna bilanca našega sokolstva

Letna glavna skupščina sokolskega saveza — Zunanja in notranja moč jugoslovenskega Sokola narašča od leta do leta

Beograd, 18. julija p. Ob prisotnosti nad 200 delegatov vseh sokolskih žup v državi se je danes sestala letna skupščina saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.
Nj. Vel. kralja Petra II. je zastopal ordonančni oficir major Pokorni, navzoči so bili nadalje ministar za telesno vzgojo dr. Rogić, zastopniki vojnega in prosvetnega ministrstva, senata in narodne skupščine, beograjske občine, Rdečega križa, Jadranske straže, Udruženja rezervnih oficirjev, Saveza dobrovoljcev Narodne odbrane, JUU in sestrstvenstva.

zdravi mladiki, ki raste na steblo narodne slave Karadjordjevičev in ki ga njegova prevzvišena mati krasí s cvetjem svoje divne duše.

Pozdrav Nj. V. kralju

Ob burnem vzklíkanju je skupščina nato odobrila pozdravno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru, ki jo je predlagal podstarešina Gangl in ki se glasi:
Sokolstvo Jugoslavije pošilja s svoje redne letne skupščine Vašemu Veličanstvu, svojemu milemu kralju in prve mu Sokolu, izraze globoke ljubezni, svoje zvestobe in vdanosti vseh sokolskih src.
Prezvešči prostovoljno nase petletno obljubo vdanega dela hoče dokazati, s koliko vemo se zbira okoli Vašega svetlega prestola in s koliko odločnostjo stremi za tem, da ojači njegov divni sijaj. Neomajno na tem stališču je sokolstvo ponosno, ker bo to delo v korist velike in edinstvene domovine, za slavo mladega sinu velikega očeta. Pri tem vzklíkamo; Naj živi Nj. Veličanstvo, naš prvi in najmilejši sokolski brat, naj živi svetli dom Karadjordjevičev, naj živi Jugoslavija!

Zatem je podstarešina Gangl počastil spomin v zadnjem letu umrlih Sokolov in Sokolice. V nadaljnjem govoru je opisal delo sokolstva ter obširno obrazložil načrte sokolske Petrove petletke. Po njegovem govoru so vsi prisotni odpeli državno himno.

Nato sta skupščino pozdravila za českoslovaške Sokole dr. Vodička, za bolgarske Junake pa Atanasov.

Podstarešina Gangl je prečital nadalje pozdravne brzojavke Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, kraljevskima namestnikoma dr. Peroviću in Stankoviću, českoslovaškemu in ostalemu jugoslovenskemu sokolstvu.

Predložena poročila so bila sprejeta brez razprave.

Soglasno in med vinarstnim odobravanjem je bila na skupščini končno sprejeta resolucija, ki obsega šest točk in se nanaša na najaktualnejše probleme, v kolikor se tičejo tudi sokolstva.

Izvolitev nove uprave saveza SKJ

Ob koncu je skupščina izvolila novo upravo saveza SKJ, v kateri so: podstarešina E. Gangl, Paunković, dr. Gavrančić, dr. Belajčić in Smiljanić, prosvetar prof. Miloš Stanojević, načelnik dr. Pihler, njegovi namestniki Vojnović, Ivan Kovač in Josp Jeras, načelnica Elza Skalar, njene namestnice pa Ljubica Jovanović, Jožica Trdinović in Julka Skovra. Izvoljeni so bili še člani saveza, namestniki ter člani častnega sodišča.

Glavna skupščina SKJ je bila zaključena s navdušenimi vzklíki starešini sokola SKJ Nj. Vel. kralju Petru II., kraljevskemu domu in vsemu sokolstvu.



Starešina SKJ Nj. Vel. kralj Peter II

Bolgarske Junake sta zastopala Atanasov in Ljutov, českoslovaške Sokole Bogumel in dr. Vodička, rusko sokolstvo pa Branjing.

Skupščino je otvoril ob 10. dopoldne I. podstarešina Engelbert Gangl, ki je najprej pozdravil vse prisotne, nato pa dejal, da je treba poslati prvo misel Oplencu, kjer je temelj današnje jugoslovenske narodne zgradbe in zgodovine našega naroda. Posve timo svoje misli tudi našemu mlademu kralju, milemu in ljubljemu bratu starešini.

Ogromno delo sokolstva

Vseh aktivnih članov sokolske organizacije je 278.237

O delu SKJ so bili podani podrobni podatki na raznih konferencah, zborovanjih in sejah v zadnjih dveh dneh v Beogradu pred današnjo skupščino, ki je bila v glavnem manifestacijskega značaja. Iz vseh teh podatkov je razvidno, da je tudi v sedanjih težkih časih izvršilo sokolstvo ogromno delo v popolnem skladu s sokolsko ideologijo, po kateri ima sokolstvo služiti in delati na podlagi ideje jugoslovenskega narodnega in državnega edinstva.

Telesna vzgoja in sokolski zletí

Na področju telesne vzgoje se je gibalo delo SKJ vedno v smislu Tyrševskega sokolskega sistema. V tem smislu so v preteklem letu priredili tudi tečaje za smučanje, plavanje, za potujoče prednjake, za vodnike naraščajo, dece selskih sokolskih čet itd.

V l. 1937 in 1938 bodo jugoslovenski Sokoli sodelovali pri tekmah, ki jih bo priredila zveza slovaškega sokolstva v Sofiji meseca oktobra ter meseca septembra v Brnu in Pragi. Prav tako bo naše sokolstvo sodelovalo pri tekmah slovaškega sokolstva v času vsesokolskega zletja v Pragi, ki bo prihodnje leto meseca junija v Pragi.

Prosvetno delo

V teku preteklega leta so bili poleg vsakdanjega prosvetnega sokolskega dela prirejani v sokolskih župah mnogi sokolski prosvetni tečaji. Izredne tečaje so priredile sokolske župe Beograd, Ljubljana in Mostar, posebne idejne tečaje pa so imela župe Banjaluka, Beograd, Celje, Karlovac, Kragujevac, Kranj, Ljubljana, Maribor, Niš, Novi Sad, Novo mesto, Osijek, Petrograd, Sarajevo, Skopje, Split in Zagreb.

V preteklem letu se je tudi radiofonija uporabljala kot eno izmed glavnih propagandnih sredstev za širjenje sokolske ideje. Ta predavanja so oddajala radijske postaje v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Ta predavanja so bila ideološkega, tehniškega, nacionalnega, zgodovinskega, vzgojnega, strokovnega, informacijskega značaja. V vseh sokolskih župah je bilo prire-

jenih 13.133 predavanj in sicer 10.631 sokolskih ter 2502 drugih. Največ predavanj so priredile župe Mostar (1870), Sarajevo (1437), Petrograd (1204). Tem 13.133 predavanjem je prisostvovalo skupno 591.642 ljudi in sicer 444.651 Sokolov ter 176.991 drugih oseb.

Med sokolskimi župnimi knjižnicami je imela največ knjig župa Maribor (11.130), ki ji sledi župa Mostar (3070), Skopje (1749) in Osijek (932). Največ čitalcev v sokolskih društvih in selskih sokolskih četah je bilo v župi Mostar (15.903), ki ji sledita župi Beograd (10.271) in Cetinje (9889). Računajo, da je v vseh sokolskih organizacijah 235.964.

Poleg tega je bilo prirejenih nešteto debatnih večerov, gledaliških predstav in glasbenih prireditev, ker imajo mnoga sokolska društva tudi lastne godbe.

Sokolsko delo na podeželju

Sokolsko delo na vasi je bilo kljub velikim oviram, ki so se pokazale zlasti v nekaterih krajih, ojačeno v lanskem letu predvsem na področju hišne in osebne higijene, kakor tudi v vseh panogah kmetijstva.

V gospodarsko sokolsko delo po vaseh je spadalo tudi gojenje čebel, pospeševanje sadjarje, uvajanje dobrega semena in novega kmetijskega orodja. Započelo se je tudi delo za razvoj hišne obrti, za ocvanje narodnih noš in dobrih običajev, za pobijanje luksusa itd.

Po obsegu in intenzivnosti tega dela je v lanskem letu prednjačila sokolska župa Mostar. Za Petrovo petletko je župa Mostar razvila skupno z župama Sarajevo in Cetinje skoro nedosegljivo propagando, da pojasni vrednost in pomen tega sokolskega dela.

Narodno-obrambno delo

Sokolski narodnoobrambni odsek ima nalogo, da pospešuje nacionalno, gospodarsko in kulturno moč našega naroda, da bi se tako v državi kakor izven nje obvarovala in pospeševala narodna individualnost. Svoje delo izvaja narodnoobrambni odsek v duhu resolucije, sprejete na zborovanju

načelnikov narodnoobrambnih pododsekov, ki pravi med drugim:

Narodnoobrambni odsek Sokola kraljevine Jugoslavije je na stališču, da je njegova naloga ojačanje in podpiranje našega narodnega življa v izpostavljenih obmejnih krajih naše domovine in borba proti vsem prizadevanjem, ki imajo za cilj izpodkopavanje vseh sokolskih osnov in s tem tudi našega narodnega in državnega življenja v okviru mej domovine, ugotovil po proučitvi referatov zastopnikov žup, da previjlja jugoslovensko sokolstvo zaradi sistematske propagande njegovih neprijateljev kot nositelj in propagator naše nacionalne misli ter ž njim naša nacionalna jugoslovenska misel izjemno težke dneve.

Med Sokoli narašča število kmetov in delavcev

Za skupščino saveza SKJ je bil izdelan zanimiv pregled o gibanju članstva v sokolskih organizacijah. Po teh podatkih za preteklo leto so bile v savezu SKJ včlanjeni delovnih 1803 sokolske edince, izmed katerih je bilo 791 sokolskih društev ter 1012 selskih sokolskih čet. Razen teh je obstajalo še 87 sokolskih društev in 417 selskih sokolskih čet, ki iz raznih razlogov posebnega in splošnega značaja niso mogle razviti svojega dela.

Akč se upošteva samo delovne sokolske enote, je razvidno, da je bilo v njih 168.716 odraslih članov in sicer 144.765 moških ter 23.951 žensk. Naraščaja je bilo 29.610 in sicer 20.523 moškega ter 9.087 ženskega, sokolske dece pa 79.911 in sicer 44.829 moške ter 35.082 ženske. Vsega aktivnega sokolskega članstva je bilo torej 278.237.

Zanimiv je pregled sokolskega članstva po poklicu. Iz podrobnih statističnih podatkov je razvidno, da v savezu Sokola kraljevine Jugoslavije neprestano narašča število kmetov in delavcev, dočim je v zadnjem času padlo število trgovcev, učiteljev in profesorjev, zlasti pa število državnih uslužbencev.

V sokolski organizaciji je med odraslimi člani največ kmetov in sicer 48.864, zatem državnih uslužbencev 21.782, obrtnikov 15.532, delavcev 13.780, učiteljev in profesorjev 13.403, zasebnih uslužbencev 11.939, trgovcev 11.600, dijakov 5.696, vojaških oseb 4.782, zdravnikov in lekarnarjev 2.470, odvetnikov in duhovnikov 1.237, pomorščakov in ribičev 1.148, iz ostalih poklicev pa 9.401.

Čisto imetje vseh sokolskih enot znaša po odpisu vseh dolgov 88,5 milijona dinarjev. Od te vsote spada 70 milijonov dinarjev na vrednost sokolskih domov.

Vavelski spor še ni poravnán

Varsava, 18. julija. d. Kljub oficijelni izjavi, ki je bila pred par dnevi objavljena, da smatra vlada vavelski spor zaradi opravila nadškofa Sapiehe kot končno veljavno poravnano, je bil večer objavljene odloke predsednika republike, da se sklicije izredno zasedanje parlamenta, ki so ga zahtevali legionarski poslanci, kar je zbudilo v politični javnosti veliko pozornost. Prvo sejo je sejmiski maršal Car sklical že za terek, na dnevnem reču pa bo edino predlog zakona, ki naj bi pooblastil predsednika republike, da izvede potrebne ukrepe za ureditev zadeve zaradi samovoljnega prenosa krste maršala Pilsudskega. To sklicanje parlamenta dokazuje, da se je vlada vdala zahtevi legionarskih poslancev, ki se v opravičilo nadškofa Sapiehe niso zadovoljili. Ta pokret dokazuje, da se vavelski spor še dolgo ne more smatrati za likvidiran.

General Nedić v Verdunu

Verdun, 18. julija. AA. Načelnik glavnega generalnega štaba jugoslovenske vojske general Nedić, načelnik glavnega generalnega štaba rumunske vojske general Siciću in pomočnik načelnika glavnega generalnega štaba general Colson, ki so večeraj prispeili v Verdun, so bili danes slovesno sprejeti na seji verdunskega občinskega odbora. Pozdravil jih je župan in poslanec Thabreau, ki je v imenu mesta Verduna ob tej priliki izročil generaloma Nediću in Siciću krasni srebrni plaketi. Popoldne sta načelnika generalnih štabov zavezniških vojsk položila venca pred spomenik padlim vojakom na vojaškem pokopališču v Dumontu. Ogledala sta si tudi veliko grobnico, Nocoj sta odpotovala v Metz.

Seja narodne skupščine

Beograd, 18. julija. p. Narodna skupščina se bo sestala jutri ob pol 10. dopoldne. Na dnevnem redu bo razprava o konkordatu.

Huda nesreča v rudniku Trepče

Kosovska Mitrovica, 18. julija. p. V rudniku Trepče se je pripetila huda nesreča. Pri delu so rudarji našli na nerazstreljeno mino, ki je eksplodirala ter ubila enega delavca, tri pa smrtno nevarno ranila.

Japonska mobilizira
Japonska vlada je sklenila zaradi položaja na Kitajskem pripravljenost vseh vojnih sil

Tokio, 18. julija d. Po večerajšnji važni ministriški konferenci, na kateri je bila edensko sklenjena mobilizacija, čeprav se ni dabila ta beseda, je bilo objavljeno, da bo danes plenarna seja japonske vlade, na kateri naj bi potrdili večerajšnje sklepe. Pri večerajšnji konferenci je bilo prisotnih samo pet ministrov, ki so ugotovili, da zahteva napetost položaja na Kitajskem takojšnjo pripravljenost vseh japonskih vojnih sil. Po današnji seji vlade je zunanji minister Hirota takoj odšel k mikadu, da mu poroča o njenih sklepih.

Japonski vojni minister je objavil izjavo, v kateri dolži Kitajsko, da podaljšuje krizo, ker nadaljuje premikanje svojih čet, zaradi česar je Japonska prisiljena naslopiči za obrambo svojih državljanov in nacionalne časti.

List »Ničinič« poroča, da so bila takoj po večerajšnji seji vlade poslana generalu Kačukiju poveljniku japonskih čet v severni Kitajski nova navodila, po katerih naj bi ponovno zahteval od kitajskega generala Čungčejšana, da pristane na japonske pogoje za ureditev sedanjega spora. List smatra, da bo Kitajcem postavljen tudi rok 48 ur za odgovor.

400 japonskih letalcev pripravljeneh na Formozi

Nanking, 18. julija. d. Oficijelna kitajska poročevalna agencija v Nankingu je objavila iz zanesljivega vira, da je na Formosi pripravljeno 400 japonskih vojaških letalcev za napad na centralno in južno Kitajsko, kakor hitro bi odkrito izbruhnila vojna. Japonci so izvedli tudi že vse priprave, da pošljejo 400.000 vojakov na Kitajsko. Večje število japonskih vojnih ladij je že na poti proti kitajski obali.

Kitajci nepopustljivi

Peking, 18. julija. AA. Zastopniki kitajske vlade, ki se pogajajo z Japonci v Tienčinu, so v poslednjih 24 urah v mnogem izpremenili svoje stališče. Kitajci doslej niti v čisto vojaških vprašanjih niso pokazali nikake popustljivosti. General Sungčeliang se je postavil na stališče, da sploh ni mogoče pogajati se o političnih vprašanjih, dokler japonska vlada ne prizna »da pripadajo tudi severne pokrajine Kitajski republik kot integralni del.

Izjava zastopnika Hopejske pokrajine

Peking, 18. julija. AA. Zastopnik vlade vzhodnega dela hopejske pokrajine je izjavil, da se je njegova vlada docela desinteresirala glede sedanjega spora med Japonsko in Kitajsko in da si prizadeva le za ohranitev reda in miru v svoji deže-

li. Obenem je demantiral vest, da bi se bile čete vzhodnega Hopeja zbirale na južni meji dežele.

Eksplodije v tvornicah streljiva

Tokio, 18. julija. AA. Večeraj popoldne okrog 15. je v tovarni streljiva Oung Kingo v Bečanu nastala huda eksplozija. Ubityh je bilo 10 japonskih vojakov, več sto pa jih je bilo ranjenih.

Šanghaj, 18. julija. AA. V Rajsintenkao je v tamkajšnji smodnišnici eksplodirala večja zaloga smodnika in drugega razstreljiva. Eksplozija je bila tako strašna, da ni razdejala samo tovarne, nego tudi več sto hiš v neposredni bližini. Pod razvalinami tovarne in drugih stavb so našli do davi 70 trupel. Ranjenih je bilo okrog 300 ljudi, ki so jih vse prepeljali v bolnišnice.

Francosko mnenje

Pariz, 18. julija. AA. Pariški tisk kaže veliko zanimanje za dogodke v Daljnem vzhodu. »Echo de Paris« poroča o pogajanjih med generalom Kačukijem in predsednikom političnega sveta pokrajin Hopej in Čahar v Tienčinu. Če prispe vojska, ki je bila po železnici z juga odposlana v Hopej, bo nedvomno nastala nova vojna med Kitajsko in Japonsko. Vlada v Tokiju že mobilizira svoje kontingente in se pripravlja, da odpošije preko morja na Kitajsko več stotisoč ljudi. Če se bo to dejansko zgodilo, je skoraj gotovo, da se bo 5 severnih kitajskih pokrajin združilo v drugo Mandžurijo. Kitajski trg je na drugi strani prvotnega pomena za japonsko gospodarstvo in novi bojki bi povzročili Japonski izredno velike škodo. Zaradi tega politični krogi na Daljnem vzhodu še vedno računajo z možnostjo, da bo vendarle dosežen kompromis.

»Ouvre« poroča, da v Ameriki ne bodo ostali povsem ravnodušni, če bo prišlo do nove vojne med Kitajsko in Japonsko. Zakon o ameriški nevtralnosti je dokaj elastičen in ameriški pravniki bodo znali razne njegove določbe tolmačiti tako, kakor zahtevajo interesi Zedinjenih držav.

»Republique« pravi v svojem komentarju, da se v najnovejšem sporu med Japonsko in Kitajsko vedno bolj kažejo japonske ambicije, vse pa kaže, da je nankinška vlada trdno sklenila braniti svoje pravice in kitajske dežele. Mandžurske pokrajine prav za prav nikoli niso bile prave kitajske dežele, Hopej in Čahar pa spadata med 18 tradicionalnih kitajskih pokrajin, zaradi česar je treba sedaj pričakovati, da se bo Kitajska dejansko uprla Japoncem. »Journal« meni, da gre sedaj le zato, ali bodo v Tokiju kakor v Nankingu zmagali zmerni ali pa fanatični elementi.

Chamberlain o pomenu angleškega oboroževanja

Angleško oboroževanje varstvo proti vojni — Teritorialna neodvisnost Španije življenjskega pomena za Anglijo

London, 18. julija d. Z opozorilom na dejstvo, da je 27 držav poslalo Veliki Britaniji poziv, naj predloži nove predloge za ocvanje nevmešavanja v španske zadeve, je izjavil ministriški predsednik Chamberlain v nekem govoru v Ormesby Hallu pri Middlesboroughu, da še nikdar ni bila izkazana v naprej tolika čast nepristranosti in odkritosti kakor veselese.

Glede oboroževanja Velike Britanije je izjavil:

Predvsem moramo odstraniti vzroke za medsebojno bojazen med državami, kakor bo oboroževanje samo posebi ponehalo. Med tem pa ne moremo ostati neoboroženi proti ostalemu do zob oboroženemu svetu. Mi smo že mnogo žalj kakor v preteklem letu in vsak dan se izpopolnjuje naše priprave, da odbijemo vsakršen napad. Naše letalsko orožje se ne boji primerjave z nobeno silo sveta. Naše oboroževanje je varstvo proti vojni in kdorkoli bi nas namevaroval, se bo odbojval, če bo upošteval moč in sredstva popolnoma oborožene Velike Britanije.

Sir Philipp Sasson, ki je po prenosni angleške vlade minister za javna dela, je v nekem govoru v Leylondnu v Lancashiru rabil skoro iste besede kakor nedavno zunanji minister Eden, da je v življenjskem interesu Anglije ohranitev teritorialne integralnosti Španije. Sredozemsko morje ne pomeni za Anglijo samo skrajšanja poti v Indijo in dominijone, temveč je srčna žila britanskega imperija. Objektivnost angleškega postopanja v španskem sporu se ne more in ne sme tako tolmačiti, kakor da bi Velika Britanija pozabila na življenjski pomen Sredozemskega morja. Ker so španske meje na kopnem in na morju tik teh zveznih poti, mora Velika Britanija vztrajati na ohranitvi teritorialne odvisnosti Španije. Moje trdno prepričanje je, da mora jasno spoznanje angleškega stališča v tej zadevi posebno pripomoči k ohranitvi miru.

Italijansko mnenje o umiku prostovoljcev iz Španije

Rim, 18. julija. AA. Sročni je »Giornale d'Italia« objavil daljši komentar o angleških kompromisnih predlogih. List pravi med drugim: Najvažnejša točka, ki jo je treba vsekakor še podrobno obrazložiti, je vprašanje, v koliki medsebojni zvezi sta priznanje vojaških pravic enemu ali drugemu taboru v Španiji in problem tujih prostovoljcev. »Tritunac« se bavi s splošnim pomenu teh predlogov. Kar se tiče Francije in Rusije, se lahko reče, da je njun pristaneč na angleški načrt izsiljen in čisto formalen, ker so nazori pariške in moskovske vlade v popolnem nasprotju z osnovnimi idejami angleških predlogov. Italija in Nemčija sta se vedno zavzemali za popolno nevtralnostno politiko in sta bili že od vsega početka proti temu, da bi v španski vojski sodelovali tudi tuji prostovoljci. Tu daj sedaj umiku ne nasprotujeta, njihova evakuacija iz Španije pa bi trajala sedaj precej časa, ne glede na to, da bi se lahko tudi po premišljenem načrtu zavlačevala. Če se bo po tem takem vprašanju o umiku prostovoljcev smatralo za pogoj, pod katerim bi se priznale vojaške pravice eni ali drugi španski strani, bi to v praksi pomenilo, da do tega priznanja nikoli ne bi prišlo. Če bi se pa to vprašanje rešilo takoj, bi se znatno olajšal in pospešil tudi umik prostovoljcev iz Španije.

Nemčija zbira žitne rezerve

Berlin, 18. julija d. Vlada je prepovedala objavo informacij o nemških žitnih zalozah, o stanju žetve in o uvozu pšenice. Vzroki za to prepoved bodo bržkone vojaškega značaja. Prepoved je bila izdana po objavi uradnih statistik, iz katerih je razvidno, da je Nemčija v prvih šestih mesecih t. l. nakupila v inozemstvu šestkrat več pšenice kakor ob istem času lanskega leta. Te velike nakupe pšenice spravljajo v poučbenih krogih ne samo v zvezo z letošnjo slabšo žetvijo, temveč tudi z namenom, da se zberejo večje zalozge žita za primer vojne.

Ruski polet preko obeh zemeljskih tečajev

London, 17. julija. o. »New Cronicle« poroča iz Moskve, da namerava Rusija po uspelem poletu iz Moskve v Los Angeles organizirati polet okoli zemlje. Letali bo od preko severnega in južnega tečaja. Letalo bo bržkone vodil Gromov s svojima tovarišima, ki so izvedli drugi uspešni preokaritični polet iz Moskve v Ameriko.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Kronika od sobote do ponedeljka

Ljubljana, 18. julija. Tudi današnja nedelja je potekala tako, kakor smo to letošnje poletje že vajeni. Bila je že tretja, ki je v neugodnem vremenu onemogočila Ljubljancem toliko željno razvedrilo v planinah, med zelenjem in v vodi. Nj zadostovala burna noč od petka na soboto, tudi preteklo noč je ne bo spet pridno zalivalo in nedelja je ostala oblačna in čemerna. O izletih v planine ali o kopanju ni bilo govora, ker se je šele pozno popoldne, takorekno šele proti večeru nekoliko zjasnilo in je malce pokukalo tudi sonce izza oblakov.

Avtomobil v kmečki voz

Pri takšnem, domala jenskem razpoloženju ni čudno, da se tudi sicer ni primerilo kaj posebnega, kar bi moglo obogatiti kroniko ponedeljskega »Jutra«. Pač, zgodil se je precej hud karabam na križišču Tržaške in Bleiweisove ceste. Bilo je ob 11. dopoldne. Iz Lukovice se je na enovprez nem zapraviljivo pripeljal v Ljubljano posestnik Anton Gregorac. S seboj je pripeljal ženo in otroka. Na omenjenem križišču pa jim je pridiral nasproti neki ljubljanski avtomobilski izvošček. Bil je očitno preokrojan, in je vozil ne samo nepravilno, temveč tudi v prehudem diru. Zaletel se je z avtom v voz, da so zgrmeli vsi trije potniki po tleh in voz se je razbil, avto s svojim lastnikom pa je ostal k sreči nepoškodovan. Na prvi pogled je bila nesreča videti še daleko hujša, kakor je bila v resnici. Na razbitih vozila je kakšnih 500 dinarjev škode. Poestnik, njegova žena in otrok pa so k sreči dobili le lažje poškodbe in jim ni bilo treba v bolnišnico, marveč so se hitro vrnil domov, prestrašeni in prepričani, da so doživeli v Ljubljani tako neľub sprejem.

Otrok ji je izdihnil pred bolnišnico

Reševalna postaja danes ni imela kaj opravka. Eno samo vožnjo: porodnico. Tam od Svete Katarine pa je kmetska Bradeškova pripeljala v Ljubljano svojega dvomečnega sinka Ivana. Fantek je bil božjasten in mati je izkoristila današnje nedeljo, da otročička spravi k zdravniku. V št. Vidu je sedla na tramvaj in se je pripeljala v ljubljansko bolnišnico. Toda njenemu otroku je bilo usojeno tako kakor onemu v sloviti Goethejevi baladi o kralju palčkov: vsot pot je otroka tešila in ga ljubkovala, a tik na cilju, pred bolnišnico, ji je otrok izdihnil... Drobnega Ivančka so nato prenesli pred reševalno postajo, kjer je zdravnik potrdil smrt, potem so ga spravili na pokopališče, a žalostna mati se je vrnila nazaj k Sv. Katarini.

Ljubljanci na prireditvah

Nekatere večje prireditve v ljubljanski okolici so pritegnile znatno število ljubljancov. Tako je zlasti mnogo gasilcev odšlo v Kamnik k veličastni proslavi 55-letnice odnatega gasilskega društva. Sokoli so v velikem številu pohiteli k zletu na Vrhniko ter se zbrali tudi pri nastopu v Zgornji Šiški. Društvo Tabor je imelo svojo prireditev na vrtu bivše restavracije v Tivoliju in se je zbral njihov zvesti krogu. Tudi v Trzinu je bil sokolski nastop, ki so mu med drugim prisostvovali ljubljanska sokolska konjenica in pa večje število častnikov ljubljanske garnizije. V Ljubljani pa so v splošnem lahko bili z današnjo nedeljo najbolj zadovoljni gostilničarji in kavarnarji, ki so vendar enkrat imeli tudi čez dan polne lokale.

Letni nastop Sokola v Zgornji Šiški

Kljub slabemu vremenskem izgledu Sokol v Zg. šiški svoje napovedane prireditve ni odgodil in je imel prav. Na letnem teledašću, ki leži v lepi dolinici, nekdanji gramozni jami ob cesti proti Dravljam nad gasilskim domom in novo šolo, ki pa je sedaj podobna naravnemu amfiteatru, se je zbralo mnogo občinstva, pred katerim je bilo posebno veliko število častnikov ljubljanske garnizije s svojimi soprogi. Teledašću spored je društvo opravilo brez sodelovanja drugih bratskih društev, saj premore Sokol Zg. šiška sam prav lepo število teledašćev v vseh oddelkih. Pri izvajanju prostih vaj so se izkazali posebno naraščajoče s lepimi župniki in vajami in naraščajoči. Po teledašćem sporedu se je ob zvokih sokolske gošče razvila presrečna zabava. Upeštevajoč socialni položaj večine šiškarjev, je društvo za posej javnega nastopa pobralo le prostovoljne prispevke, kar je tudi posnemajna vredno.

Prerana smrt gospe Anice Viherjeve

Poslednje čase je smrt nenavadno pogosto kosila v učiteljskih vrstah. Skoro sleherni teden smo čitali, da je odšel za vedno tovariš ali tovarišica, večina njih v najlepših letih, ko jim je bila odprta vsa pot za lepo delo v vzgojiteljskem poklicu. Davnas je iznenavila vest, da je snoči ob 23.15 umrla Anica Viherjeva. Še pred štirinajstimi dnevi smo jo srečavali vso srečno in nasmehano s soprogom in srčkano dveletno Lučko. Nihče ni do takrat slutil, da je v Anici kal zavratne bolezni, ki jo bo tako hitro iztrgala od nas. Pa je morala že takrat, ko je dala življenje zlati Lučki, iskati zdravila obolelim lešvicam. Kazalo je, da je ozdravila in ničesar ni motilo največje družinske sreče. Celo to je mogla doseči, da so jo iz podeželja prestavili v Ljubljano, kjer sta si z možem Lavoslavom, banovinskim inženjerjem, znanim konstrukterjem številnih novih mostov, ustvarila tihi domek sreče in mira. Iznenada pa je morala pred nekaj dnevi ponovno iskati zdravniške pomoči. Poslali so jo na kliniko v Zagreb, kjer bi ji ulegli s operacijo rešiti življenje. Žal, ni bilo mogoče; trpeč v velikih mukah so jo propeljali domov, kjer jo je pa že po par urah smrt rešila trpljenja.

Rekord

Literarni večer Marije V. drinske... O polnem uspehu je pričalo živahno ploskanje hvaležnega občinstva, ki se je ponavljalo in stopnjevalo od točke do točke in se ob koncu pretvorilo v 6 urno ovacijo. (»Jutro«, 10. VII.).

Kardinalu na čast

Državni tajnik Pacelli je prispejal v List-eux, kjer so mu priredili zelo svečan sprejem... Na postaji je velika množica privedila kardinalu prisrčne ovacije. (»Slovenec«, 12. VII.).

Delegat v. Terezije v Parizu

V karmelitski kapeli je kardinal prečital papežovo bulo o svoji misiji... Pismo pravi, da je poglavar katoliške cerkve popolnoma prepričan o pobožnosti sv. Terezije in njenem trpljenju za krščansko vero in da je zato poslala svojega delegata kardinala Pacellija, da osebo vodi svečanost in blagoslovi baziliko. (»Slovenec«, 12. VII.).

Amnestija

Med avstrijsko in nemško paritetno komisijo je prišlo do sporazuma ter bo Avstrija pustila uvažati 3 ali 4 nemške liste. Poleg tega bo amnestija razširjena tudi na druge vrste političnih kaznjencev. (»Slovenski dom«, 12. VII.).

Dasi, vendar

Na sobotnem zasedanju Narodne skupščine je spet prišel v razpravo predlog nekaterih poslancev, da bi se plače državnem in samoupravnemu uradništvu povisale... Finančni minister je odklonil zahtevano nujnost za ta predlog z utemeljitvijo, da se vlada že nekaj časa resno bavi s povisjanjem uradniških plač, vendar bo ta odlok izdala takoj, čim se bodo pokazale proračunske možnosti za to. (»Slovenski dom«, 12. VII.).

Franco ima 100.000 polkov

V bližini glavnega trga — »Placa mayor« — leži generalat italijanske vojske v Španiji. Teško je držati zvezo s polki, ki se borijo po vseh frontah španske vojske in katerih je okoli 100.000. (»Slovenec«, 14. VII.).

Čestitke na Španskem

Vprašam mladega, prijaznega poročnika legionarja. Ta mi odgovori v zvokem andaluskem narečju. Predstavim se. Iz Jugoslavije. Presenečenje berem na obrazu. Ginenj mi čestita. Stari nemški oficir z monoklom na levem česu vstane od mize ter pristopi. Zdelo se mu je, da ni dobro stisnil. V trenutku sem bil obkrožen od oficirjev. Tako senzacija je zbudilo ime Jugoslavije v Španiji! Ovrget sem predsedke, povedal, da naša mladina s simpatijami spremlja borbo španske naroda za svojo svobodo in končni mir. (»Slovenec«, 14. VII.).

Obsodba zavoljo preklica

Na podlagi teh tožb sta bili dne 12. julija t. l. pred okrajnim sodiščem v Ljubljani razpravi. Obe obdoženci sta priznala, da sta govorila, kakor je rečeno, toda iznesene očite sta preklicali kot neresnične, zaradi česar je sodišče obe obdoženci obsodilo. (»Slovenec«, 14. VII.).

niko v Zagreb, kjer bi ji ulegli s operacijo rešiti življenje. Žal, ni bilo mogoče; trpeč v velikih mukah so jo propeljali domov, kjer jo je pa že po par urah smrt rešila trpljenja.

Vzgojiteljica in mati najbližjega znataja je bila rajnka Anica, kakor vsi iz Sekulove rodbine, iz katere je bila tudi ona izvrstna pevka. Učiteljskemu pevskemu zboru je bila nepogrešljiva članica. Pomagala je pri organiziranju vseh njegovih prireditev doma in po inozemstvu in je bila vedno najtočnejša in izvrševanju članskih dolžnosti.

Vsi, ki so jo poznali, so vedeli, kako je bila navezana na svojo rodbino. Njena punčka ji je pomenila največjo srečo, ki ji jo je moglo življenje dati. Komaj pred par meseci so gospej Anici pokopali mamo, zdaj pa je tudi njena mala Lučka brez nje. Zgledni učiteljici in materi bo ohranjen najljepši spomin, njenemu soprogu in Sekulovi rodbini pa naše iskreno sožalje. Pogreb tako rano umrle gospe bo v ponedeljek ob 15. iz hiše začel v Gradišču Sa na pokopališču k sv. Križu. Ohranimo ji blaž spomine! žalujočim izrekamo odkritosrčno sožalje.

Čez drn in strn...

Diplomatski stil

Te moralne okoliščine pomena v zvezi z globoko in trajno zajednico življenjskih interesov obeh naših držav in važne za ohranitev in konsolidacijo miru. (»Jutro«, 14. VII.).

Razmah fotografije

Kaj bo nudil VI. Mariborski teden? Prvič, drugič... petič: Fotopatološko razstavo. (»Slovenski dom«, »Slovenski narod«, 14. VII.).

Nepojasnjen način

V Begunjah nad Cerknico se je na eni številnih tamkajšnjih žag pripetila hujša nesreča delavcu Primožiču Ivanu, kateremu je cirkularka razmesarila vse prste na desni roki. Kako se je ta nesreča zgodila, ni ugotovljeno. (»Slovenski dom«, 14. VII.).

Nesreča od vseh strani

Dva delavca sta hotela strestiti iz vagončka žaganje ter sprožila avtomatsko napravo. Vagonček se je prekucnil na drugo stran, dočim sta delavca stala na nasprotni strani. Nenadjevano pa se je vagonček potem prevrnil na tisto stran, kjer sta stala delavca. (»Slovenski dom«, 14. VII.).

Milijonarji in samomorilci

Milijonarje in samomorilce imajo tudi na Kitajskem. Oboje to je dobila znana kitajska osebnost Chiu Poi. (»Slovenski dom«, 14. VII.).

Vsake veste malinade

Vsako leto po nepotrebnem zgine, se zavzre ali prekuha v žganje na tisoče ton sadja, ker ga ni mogoče prodati po kolikor toliko pametnih cenah. Zato so v Nemčiji, Angliji in Ameriki začeli izdelovati poseben sadni sok, ki nima v sebi popolnoma nič alkohola, pa tudi moštu ni podoban. Sedaj bomo torej lahko pili še »jabolkado«, »hruškado« ali »čepeljado« poleg »limonade« in malinova. (»Slovenski dom«, 14. VII.).

Dva vira

Tokio, 14. julija. Kakor se doznava, so se vsi člani kronskega sveta po daljši debati izjavili za politiko zmernosti. Nato je bil zopet sklican ministrski svet. Kakor se doznava na merodajnem mestu, so tudi na tej seji ponovno poudarjali, da je japonska vlada odločena ohraniti mir v vzhodni Aziji in nikakor ne želi postriti položaja v severni Kitajski. (»Jutro«, 15. VII.).

Tokio, 14. julija. V japonskem glavnem mestu vlada pravo razpoloženje.

Svet! Matija led razbija Nad severnim tečajem je zašlo letalo v silen snežni metel. Na krovu in krilih letala se je napravila debela ledena skorja, ki je letalo zelo obremenjevala in močno ovirala tudi pilotiranje. S skrajnim naporom so morali led razbijati zlasti na krilih. (»Jutro«, 15. VII.).

Gigantsko delo nemškega duha

V jeseni preteklega leta so bile napovedane v Nemčiji velike vojaške vaje. Povabili so mlade ljudi, katere so odrgali od dela, od knjig, od pisalnih miz, iz tovarni, s polj, naložili so jih na velike parnike, in ko so bili že daleč od obrežja, ko so se izgubili že zadnji obrisi domovine na ob-

zorja, takrat so prvič slišali besedi: V Španiji! To je resnica o »prostoVOLJCIH! Bilo jim je pod stogo kaznijo prepovedano pisati v domovino, celo starišem ne! Obljubil pa so jim nagrado 500 pezeta na mesec, kar pomeni okrog 2000 dinarjev, in sicer 300 takoj, ostalo pa po končani vojni. Ščama so se sprizljazili z usodo in začeli gledati v prihodnost, polno vedrega upanja. Tako je bil položen temelj gigantskega dela, katerega je izvršil nemški duh in nemška roka v Španiji. (»Slovenec«, 17. VII.).

Tesla, pionir kozmetike

Nova odkritja na polju kozmetičnih žarkov in nova odkritja o prenosu energije v brezkončne medplanetne prostore so se posrečila učenjaku Nikoli Tesli. (»Slovenski dom«, 16. VII.).

Vera in mlačnost v Sempetru

Nekateri mislijo, da bi se dalo to izvršiti s prostovoljnimi prispevki faranov. Gotovo bi šlo to zelo lahko, ako bi se res našli verni farani, ki bi svoji župni cerkvi naklonili kar 400.000 dinarjev, kot je bilo pred kratkim nekje zapisano. Toda takih faranov cerkveno predstojništvo zaenkrat ne pozna... Hvala Bogu, pri Sv. Petru dobrih in požrtvovalnih vernikov ni nikoli manjkalo in verujemo, da jih ne bo manjkalo tudi v bodoče. (»Slovenec«, 18. VII.).

Smo in nismo

Te dni smo opazili, da so se v naravi odigrali posebni dogodki. Opazili pa jih nismo zavoljo tega, ker nimamo posebne čuta za magnetizem in elektriko. (»Jutro«, 18. VII.).

Iz kronike pasjih dni

Uhlji s Kitajskega Neki lepotni zavod v Indianapolisu v Ameriki je prejel iz Kitajske pošiljko človeških uhlijev s prošnjo, da jih zavodovi strokovnjaki predelajo po vseh pravih svoje umetnosti v spodobno obliko. Cariniki pa so pošiljko zaplenili, češ da zakon prepoveduje uvoz rumenega plemena. Na pritožbo prejemnikov je trgovinsko ministrstvo v Washingtonu po daljšem posvetoivanju z odličnimi pravniki odločilo, da zakon ne omejuje uvoza Kitajcev, če so razrezani na posamezne dele, da torej kitajski uhliji svobodno prestopijo mejo Združenih držav. (»Slovenski dom«, 12. VII.).

Največji nožiček sveta

Oba ta noža je pa prekosil žepni nož, ki se je nedavno pojavil v izložbi iste trgovine. Sestavljen je iz 110 različnih delov, tehta nad 3 kg in je spravljen v krasni kovinski šatulji, stane pa v našem denarju blizu 20.000 Din. Nož je sicer precej velik, da bi ga človek težko nosil v žepu, vendar je pa žepni nož, in sicer največji na svetu. (Slovenski narod, 13. VII.).

Najmlajša stara mati

Američanska Dolly Scatesova je stara šele 1 šlet, pa je že babica dveh deklic in ena je celo starejša od nje. Ko so jo vprašali, kako se počuti v zakonskem življenju s 60 let starim E. F. Scatesom, s katerim se je poročila pred obritim tednom, je odgovorila, da se razumeta bolje, nego je pričakovala in da se ne namerava vrniti k svojem... S svojo močitvijo je pa postala Dolly tudi mahača šestih otrok svojega moža, ki jih je imel s prvo ženo. Najstarejši je 35, najmlajši pa 13 let. Postala je pa ob enem tudi babica dveh vnukinj, ena je stara 13, druga pa 17 let. To bo menda edinstven primer na svetu, da je postala 15-letna deklica babica in da ima vnukinjo starejšo od sebe. (Slovenski narod, 14. VII.).

Mačka z miško

Mačka čuvaja nasipa Otajca je skotila štiri mladiče. Njim se je pa nepričakovano pridružila miš ter z mladiči vred sesala. Skozi dvajset dni je miška prebivala v družbi mačk, ne da bi ji stara mačka kaj storila. Ljudje so hodili od vse naokrog gledat novo čudo sveta. Pojavilo se je nešteto razlogov, vse pa so bile več ali manj povezane s praznovanjem. Po dvajsetih dneh je miška izginita. Morda jo je pojedla mačka, ali pa je miška izginita kam drugam. Nekateri kmetje so govorili, da je dogodek dokaz, da se bodo vsi ljudje na svetu pomirili, kakor sta se pomirili mačka in miš. (»Slovenski dom«, 17. VII.).

Arabski Tarzan

Casablanca, 14. julija. V oazo hite sedaj vsi turisti in izletniki, da bi videli človeka — gorilo, ki ima vse znake opice. Neovirano lahko pleza po drevmu, teka po več sto kilometrov na dan in nič ne govori. Od sebe daje le nejasne glasove. Edini znak civilizacije pri njem je ta, da sprejema denar in ga nato daje neki Berberki, ki ga je adoptirala. (»Slovenski dom«, 14. VII.).

Aerodrom pod zemljo

Dobro se Franco zaveda izredno važnega pomena Nemcev in lahko rečem, da brez Nemcev ne bi žel tako slajnega uspeha. Nemci so zgradili ogromne podzemne aerodrome. (»Slovenec«, 17. VII.).

Magnetska nevihta

Zgodila se je najbolj silna elementarna katastrofa v našem stoletju, divjala je magnetska nevihta, kakršne v zadnjih desetletjih niso opazovali. Njeno središče je bilo v jugozapadni Kanadi. Varovalke električnih vodov so se tu stalle, telefonski in brzojavni promet se je ustavil in radijsko sprejemanje ni bilo mogoče zavoljo ekscitivnih motenj. Kompasne igle so plesale tako, kakor od leta 1898. še niso videli. (»Jutro«, 18. VII.).

Nedelja v Mariboru

Maribor, 18. julija Snočnji naltv in današnje stalno zastirjo nebo sta prekrizala številne nedeljske narčle. Profit so imele od te juljske vremenske muhavosti kavarne in gostilne, ki so bile dobro zasedene. Mirni nedelji je bila primerna tudi mirnost, ki se je odražala v policijskih bukvah, kjer ni bilo zabeleženih nič kaj dogodkov razen tragičnega incidenta v Smetanovi ulici. Tu sta se ob živahnih zabavi pasantov spoprijeli dve Amakonki ter se izdatno obojestransko nabunkali, pri čemer so imele svojo znatni delež tudi šklečnice. Neugodna vremenska konjunktura se je poznala tudi pri tradicionalnem Arehovem prošenju, h kateremu se sicer vsako leto zbirajo množice navdušenih planincev, dočim so letos »arehovalci« samo oni izletniki, ki so se bili večeraj popoldne podali k Ruski koči.

Tudi številni Avstrijci

ki so kakor vsako soboto izziroma nedeljo, prišli v naše lepo mesto, niso prišli popolnoma na svoj račun. Zadovoljiti so se morali z dobrota, zavžitimi v zaprhih prostorih s katerimi so si ceneno in hvalno našo rujno kapljico in cvrle piščance, namakali preko tedna izsušeno grlo ter zažložili za vse dobro tega sveta brezhibno sprejemljive žolce. V svojih avtomobilih, katerih je bilo navzile oblačnosti deset, do petinajst, so se vračali proti večeru preko meje, jražačoj upanje, da to prihodno nedeljo bolj naklonjeno vreme.

Vrh Pohorja pri Sv. Martinu

kjer so dobra srca mariborskega ženstva in mariborskih mladinoľubov ustvarila naš mladini prijetno počitniško zaoblščo, ki nosi svoje ime po prvi začetnici naše mladine Nj. Vel. kraljici Mariji, je bila danes slovesna blagoslovitev nekaterih novih objektov priključenih dosedanjemu obširnemu kompleksu »Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju«. Blagoslovitev se je izvršila ob navzočnosti vseh odličnejših predstavnikov našega obmejnega življenja in je današnji praznik dobrih sre razodel svo hvalvedrno iniativnost tukajšnjega društva za zaščito dece in mladine, ki s toliko ljubeznijo in toploto skrbi za čim lepše vsakoljetno letovanje naše revne in razvedrila potrebne mladine.

Tudi je bila za danes ob vsakem vremenu napovedana prisrčna počastitev ob spomeniku Viteškega kralja Aleksandra na Pohorju, ki so jo organizirala tukajšnja nacionalna društva. Počastitev in nacionalna slovesnost je bila združena s starokatoliško službo božjo.

Nacionalni Mariborčani in Sokoli

zlasti člani tukajšnjega matičnega Sokolskega društva, pa so danes v častnem številu in lepem spremstvu pospremili k sveži gomili blagokojno gospe Almo Remsovo, soprogu tuk. lekarnarja g. F. Remsa, zaslužnega odbornika matičnega Sokolskega društva. Mrtvaški sprevod je v vsej svoji turobnosti in dostojanstvu izprčal, kolikih simpatij in kolike priljubljenosti je bila deležna pokojna plemenita žena, vzorna mati in zavedna Sokolica, članica tuk. matičnega Sokolskega društva v nacionalnih in sokolskih krogih Maribora. Spomin plemenite pokojnice bo trajno živel pri vseh, ki so jo poznali in spoštovali.

Kulturne prireditve

Za današnje nedeljo so bile napovedane tudi številne družabne kulturne prireditve, ki jih ne baš idealno vreme ni moglo motiti. Tako so šli pevci, včlanjeni v pevskem odseku Slov. trk. društva, v naš obmejni Marenberg, da oznanjajo v tej važni obmejni postojanki lepo naša pesmi. Vesela domača pesem pa je zadelala tudi v Zg. Radvanca pesem pa je staroslavni slovenski lipi, kamor so pohiteli prvi pevci »Dravec k svoji vsakoletni polejni prireditvi, ki je žela od strani posetnikov mnogo priznanja in aplav za.

Kupujte domače blago!

paragrafom, če je treba pomagati. Cele noči prebdi pri bolnikih, ki umirajo za koledro. Toda težko je; zdrav razum tone v predpisih in paragrafih. Ko je bila po 12 mesecih vojna končana, je Florence nadzorovala razpust lazaretoľov, nato je pa predložila svoje zapiske o higieni in bolnišnici upravi angleške vojske vojnemu ministristvu s predlogom, naj črpa iz njih mizgajaje za reorganizacijo. Ko so hoteli reorganizacijo zavlačevati, je zagrozila, da bo objavila svoje doživljaje s kromeke fronte. To je pomagalo, kajti poznali so njeno neustrašnost in doslednost.

V zahvalo za njeno požrtvovalno delo so ji dali sredstva za ustanovitev šole za oskrbene sestre. Vojaki, ki so bili deležni njene oskrbe, so zbrali za ta zag. 80.000 mark.

Delu za vzgojo oskrbnih sester je bila posvečena druga polovica njenega življenja. Toda bila je samo še senca prejšnje zdrave, močne žene. A oslabelo je samo njeno telo, njen duh pa ni klonil. Vedela je, da ima še mnogo izvršiti v življenju — zato je hotela živeti. Z njenim sodelovanjem se je reorganiziralo bolniško streežništvo, kljub nasprotovanju od strani večine zdravnikov, kajti med 94 zdravniki in 79 kirurgi so se našli samo 4, ki so bili pripravljeni zposiliti strokovno izobrazbe sestre mesto služkinj. Vendar je to ni oplasil, da ne bi vztrajno delala na izgradnji svojega zavoda, ki je bil otvorjen 1. 1860. To je pač važen datum v zgodovini bolniškega streežništva.

Zavodi po vzorni šoli Florence Nightingale so se hitro množili, tako da je videla sadove svojega dela. Kljub temu, da je bila bolna, je vendar doživela 90. leto.

Žena v sodobnem svetu

Če najde ženska pravi delokrog...

Ravno v teh dneh, ko bje naša bolnišnica za ženske bolezni plat zvonca za pomoč, mi je prišla v roke knjiga, ki govori o življenju žene, na čije prizadevanje so se začele preurejevati bolnišnice po predpisih higijene in načelih socialnega čustvovanja. V tej knjigi je opisano strašno stanje bolnišnic pred reorganizacijo, a kot najbolj odvraten nedostatek je prikazano cejestvo, da je ležalo na eni postelji celo po več bolnikov. Kakor pri nas v letu 1937! V dobi visoko razvitega socialnega skrbstva, ko imamo za socialno politiko in narodno zdravje posebno ministrstvo! Ali bo treba kljub visokim davkom, ki jih plačujemo, seči po samopomoči in apelirati na žensko socialno vest, da bodo zastavile vse svoje sile v pomoč svojim bolnim sestram, kakor je storila pred sto leti Angležinja Florence Nightingale v svoji domovini?

To je bila ženska izrednih lastnosti; nardjena, vztrajna in kljub blagostanju, v katerem je doraščala, obdarjena s posebnim čutom dožnosti, do bližnjega, zlasti do vseh trpečih. Njeni starši, ki so odobravalidelle prve angleške feministke Mary Wollstonecraft, so poskrbeli, da je bila njihova hčerka deležna temeljite klasične izobrazbe. Toda Florence, ki je že kot otrok rada zahajala k bolnikom in ubožcem, kmalu začuti, da ji ne ustrega življenje v brezletju in uspavajoči bližini, kakršnega so živele tedanja dekleta njenega stanu.

Spoznala je, da priložnostna pomoč ne zadostuje, da je potrebno sistematično organizirano delo. Najprej je hotela temeljito spoznati tedanje stanje bolnišnic in bolniškega streežništva. Prepotovala je svojo domovino Anglijo ter si ogledala bolnišnice prav od blizu, nato je šla pa še v druge države, v Francijo, Nemčijo, Belgijo in Italijo.

Spoznala je, da so bile tedanje bolnišnice povečini kraji človeške bede in gorja, kjer je človek zaman čakal zdravlja. Ne samo higiena, tudi bolniško streežništvo je bilo pomanjkljivo. Streežniki in streežnice so bili slabo plačani, njihova služba je trajala 12 do 48 ur. Zdravnik je obiskal bolnike samo enkrat na teden. Za izobrazbo streežnikov se ni nihče pobrigal, zato je bilo tudi njihovo delo inanjvredno in njihovo življenje na zelo nizki stopnji. Mnogi so se udajali pijáci in medsebojni prepripi in pretepi so bili na dnevnem redu. Ko je Florence predlagala vodilnemu zdravniku londonske bolnišnice, naj bi sprejemal poštena in bolj inteligentna dekleta za streežnice ter poskrbel za njihovo strokovno izobrazbo, je zdravnik zmignil z rameni, češ, nobena poštena oseba se ne bo lotila tako zopernega posla, zlasti ne za tako nizko plačo. Florence mu je odgovorila: »Propadanje bolnikov je najglasnejša obtožba sistema, ki ga nobete odpraviti. Samovlada moških je zlasti na polju oskrbe bolnikov pokazala, kako potrebno je skupno delo moža in žene v vseh življenjskih področjih.« Zdravnik jo

je jezno naglal s sufražetko in je odšel. Na tako nerazumevanje je našlela vsepovsod, vendar je to ni oplasil, prej utrdilo v njenem prizadevanju.

Vstopila je sama kot bolničarka v vzorno urejeno bolnišnico malega porenškega mesta Kaiserswerth, kjer se je hotela sama do podrobnosti seznaniti s streežniškim poklicem. Ko je spopolnila svoje znanje še v Franciji, je poiskala zveze z osebami, ki so stremele za socialnim napredkom. Med temi je najbolj cenila prvo angleško zdravnico dr. Elizo Blackwell, kateri so leta 1849. v Ameriki dovolili napraviti izpite. Ta žena se je izrazila o Florenci Nightingale: »Ona je najrazumnejša higieničarka našega časa in glavno njeje se imam zahvaliti za spoznanje, da so zdravstvene ustanove najvišji smoter medicinske znanosti.«

Ko je na negativnih straneh spoznala svoje pozitivne naloge, je začela s svojjo mislijo v londonskih bolnišnicah. Poleg najpotrebnejših sprememb v higieniškem oziru se je z vneome lotila izobrazbe bolniških streežnic. Delo

Sportna nedelja

Ljubljana v treningu

Pred startom v ligi je SK Ljubljana v prijateljski tekmi porazila SK Maribor — Juniorji Ljubljane v Mariboru niso uspeli — Jedinstvo najresnejši kandidat za ligo

SK Ljubljana je izkoristila včerajšnji dan za trening tekmo proti ISSK Mariboru. Približno v enem mesecu se bodo že pričele ligaške tekme, v katerih čakajo ljubljansko enajstorico velike naloge. Zaradi tega je tudi potrebno, da ljubljansko mo-

štvo stalno trenira, da bo pripravljeno za hude borbe v ligi.

Včerajšnja tekma, ki jo je gledalo približno 300 ljudi, je sodil g. Vrhovnik. V naslednjem poročilo:

V drugem polčasu je Jedinstvo že v 5. min. zabilo edini gol po Sekuliću. Sodnik te zanimive tekme je bil g. Bara iz Budimpešte, ki je vodil igro naravnost idealno. Bil je od vseh inozemskih sodnikov, ki so dosedaj nastopili v Beogradu, najboljši.

SK Ljubljana : SK Maribor 5 : 2 (3 : 2)

Ljubljana: Pogačnik — Jug, Jerman — Slapar, Pupo, Klemenc — Janežič, Lah, Pepček, Šercer, Stanko.

Maribor: Marguč — Korent, Cizelj — Schelberger, Gomolj, Lončarić — Ogrizek, Vesnaver, Vodeb, Vele, Podkubovšek. Po lepem, ne sončnem vremenu bi se bilo dalo igrati tudi močnejše. Začetek je tudi kazal, da se bo razvila prijetna borba. Toda kaj kmalu se je pokazalo, da sicer Mariborčani ne zaostajajo mnogo za Ljubljancami glede tehničnega repertoarja, da jim pa nedostaja predvsem izkustva, ki si ga moštvo trudoma pridobi v mnogih težkih tekmah. Dvajset minut je tekla igra enakomerno s polja v polje, dvajset minut je utegnulo mariborsko moštvo ohraniti ravnotežje napram protivnikovi prevladnosti. Od ostalih sedemdeset minut se je z izjemo petih igralo vseskozi v polovici Mariborčanov.

Ščasoma se je vsa reč na igrišču spremenila v soliden trening ljubljanske napadalne vrste, ki je razodela pač neko vigranost in potezo naprej, ki je pa po drugi strani čudovito zatajila prav v poslednji potezi pred končnim uspehom.

Kolikor so Mariborčani igrali, so se predstavili kot zelo simpatična enajstorica, ki je tehnično primerno podkovana in ki spominja na nekdanje boljše dneve mariborskih črno-belih. Vidno priden in preudaren je bil Gomolj na srednjem krilu, s primernim pregledom in povezanostjo z napadalna trojka je prenašal situacije v nasprotno polje. Ta del moštva, v katerem je še omeniti drobnega, ali tehnično izrazitega Vodeba, se je najbolj razumel. Levo krilo je gotovo zasedba iz zadrege, a mnogo zaželeni Ogrizek je običajno pred razpoloženim Klemencem Pikićem. Tudi stranska krila nista posebni kapaciteti. Obramba pa je bila od začetka do konca dobro zaposlena. Vratar je imel pač brezprimerno srečo, sicer bi bil moral po situacijah, ki so nastajale pred njim, odnesti nekoliko večji rezultat domov. Branilci, od katerih je bil Korent agilenjši, sta pač delala sredi neprestanega vrveža do svojih skrajnih meja.

Neko zdravo svežino je pokazalo moštvo in dalo naslutiti, da bi se iz njega moglo kaj izbiti. Zdi se, da bo Maribor slejkoprej vzgajališče nastajajočih talentov.

Ljubljana je le deloma zadovoljiva. Vpoteševajoč neizbežno nujnost, da se mora moštvo le polagoma uvajati v formo in končno, da bo pred startom v prvenstvo na mestu, je bila predvedena igra na dobri višini. Poznavajo se sledovi tehničnega treninga. Je tudi nekaj igre z glavo v moštvo, ki jo bo treba še precej obrusiti. Tudi glede taktike bo treba še dela in učenja. Saj so bile stvari, ki jih je proizvajala napadalna vrsta, skoro neverjetno mlačne in nepreudarne, sicer bi bila moštvu napadalna petorica izbiti vse drugačen rezultat. In da ne pozabimo nevsednih situacij, ki jih je ustvarjala obramba z neprimernim podajanjem žoge vratarju!

Od vsega moštva je bila srednja vrsta še najbolj solidna. V tem sestavu in s primerno uvežbanostjo bo že v bližnji bodočnosti krepka hrbtenica v moštvo. Pikić kaže, da bo uporabna pridobitev. Precej sta zaostala branilci, ki sta bila ali prekomodna ali se jima ni dalo. Pač pa se razvija Pogačnik v primerne vratarja, ki bo časoma ob pridni šoli postal skoro gotovo uporabna sila. V napadu nastopa Pepček od igre do igre solidnejše, velik nedostatek mu je v absolutnem pomanjkanju igre z glavo. Lah mora izbrusiti svoj strel, sicer ne bo od njega posebnih koristi. Šercerju je potrebna malo večja samostojnost in mirnost v akcijah. Janežič je dal svojo običajno igro brez pretiranih pretenzij, poskus s Stankom na levem krilu bi kazalo še kdaj ponoviti.

Prvi del igre je bil razgibanjši. Začetkom so Mariborčani precej pritiskali in so si že v prvih minutah ustvarili par dobrih položajev. V 11. min. pridejo po Vodebu v vodstvo, ki sijajno izkoristi Jugovo nerodnost in pošlje v mrežo. Že v 17. min. pride od izravnanja: Stanko nastavi glavo na lep Janežičev pas in žoga je že mimo Marguča. V 26. min. zaključijo Šercer kombinacijo na levi strani napada s strelom na gol, ki obsesti. Igra je sedaj že enostranska. V 25. min. pobege Ogrizek, Jug ga ne more več dohiteti in tvega enajstko, ki jo Vodeb spremeni in zavrta. Dve minuti pred koncem bje Janežič s koto, Pepčekov volley se odbije od podboja in Lah potisne čez črto, 3 : 2.

Potem je sledila v drugem polčasu izrazito enostranska igra, ki so jo le parkrat prekinili pobezi Mariborčanov v ljubljansko polovico. Tekom ene same minute je mariborska obramba dvakrat kapitulirala: v 31. min. si stvorita brata Bertoncija lepo priliko in Pepčkov ostri strel obsesti. Že par hipov zatem je zopet neodoljivi Stanko v borbi pred golom, žoga položi Janežiču na stopalo in rezultat je 5 : 2 dokončno. Kljub marsikateri lepi priliki, ki jo je še imel ljubljanski napad se razmerje ne spremeni.

Železničar : Ljubljana

2 : 0 (1 : 0)

Maribor, 18. julija.

Na stadionu Železničarja ob Tržaški cesti je bila popoldne prva finalna tekma za juniorsko prvenstvo LNP in so se srečali juniorji Ljubljane ter Železničarja. Tekma ki je bila vseskozi zanimiva in napeta, se je končala z zasluženim zmago Železničarja 2 : 0 (1 : 0).

Jedinstvo : Sašk 5 : 1 (4 : 1)

Beograd, 18. julija.

Pred 3000 gledalci se je danes vršila prva finalna tekma za vstop v ligo med beograjskim Jedinstvom in sarajevskim Saškom, ki jo je Jedinstvo zaslužno s 5 : 1 (4 : 1) odločilo v svojo korist ter s tem postalo najresnejši kandidat, da bo došlo lme »ligaše«.

Sekulić je že v 4. min. zabil gol za Jedinstvo, ki ga pa sodnik zaradi osidea ni priznal. Kmalu nato pa je isti igralec volley zabil krasen gol. V 14. min. je Vučević zrušil Vučića od Saška. Diktirano enajstmetrovko je Korošec, ki se je sploh odlikoval z dobro igro, pretvoril v gol ter izenačil.

Kmalu nato je štimatec zagrešil enajstmetrovko, s katero je Jedinstvo po Sekuliću zopet doseglo vodstvo. Do 25. min. ni bilo nobene izpremembe, ko je naenkrat golman Saška zapustil vrata. Žoga mu uide preko glave in Dragišević doseže na lahek način tretji gol za Beograjčane. Jedinstvo je nato izkoristilo popuščanje Saška in Živković je z daljave 25 metrov postavil z ostrim strelom rezultat prvega polčasa 4 : 1.

Viktorija : Jadran 57 : 52

Druga zmaga Viktorije, tretji poraz Jadrana

Sušak, 18. julija.

Sinoči se je na kopališču »Jadrane« vršila prva finalna tekma za Jadranski pokal med domačo Viktorijo in splitskim Jadranom. Jadranu tudi v svojem tretjem nastopu ni uspelo zmagati in je podlegel Viktoriji z enakim rezultatom kakor Triestini, namreč z 52 : 57 točkami. Priveditvi je prisostvovalo nad 1500 gledalcev. Tehnični rezultati so bili:

100 m hrbtne moški: 1. Gazzari (J) 1:14, 2. Marčeta (V) 1:18,4, 3. Senjanović (J) 1:21,3, 4. Fotocnjak (V) 1:28.

100 m hrbtne ženske: 1. Smolk (V) 1:28,4, 2. Beara (J) 1:33,1, 3. Jondić (V) 1:37,8, 4. Ožegović (J) 1:45.

400 m prsto moški: 1. Mini (V) 5:21, 2. Strucelj (V) 5:34, 3. Bonačić (J) 6:15, Jadran je nastopil samo z enim plavcem.

100 m prsto ženske: 1. Beara (J) 1:15,9, 2. Sidar (J) 1:21,4, 3. Smolk (V) 1:22, 4. Boršič (V) 1:28,5.

100 m prsto moški: 1. Bežjak (V) 1:05,2, 2. Stocker (V) 1:05,4, 3. Petrušić (J) 1:07,1, 4. Brainović (J) 1:07,8.

4x50 m prsto ženske: 1. Jadran 2:18,5, 2. Viktorija 2:20,7.

200 m prsto moški: 1. Grkinić (V) 3:01, 2. Matošić (J) 3:05, 3. Polić (V) 3:16, 4. Brainović (J) 3:31.

100 m prsto ženske: 1. Smolk (V) 1:40,3, 2. Bier (V) 1:42, 3. Stipanović (J) 1:48, 4. Radica (J) 2:06.

4x200 m prsto moški: 1. Jadran 9:54,8, 2. Viktorija 10:02.

Stanje točk: 57 : 52 za Viktorijo.

V waterpolu je zmagal Jadran po težki borbi 3 : 2.

Jadran in Triestina sta s tem absolutirala vsa srečanja prvega kola in preostane le še dvoboji Ilirija : Viktorija, ki bo 24. t. m. v Ljubljani, še prej se bo pa Ilirija pomerila s Triestino v Trstu, katero srečanje pa šteje že za drugo kolo.

Stanje v plavanju je po srečanju Viktorije in Jadrana naslednje: prvi in drugi Jadran in Triestina (po tri srečanja) 149 točk, tretja Ilirija (dve srečanja) 125 točk, četrta Viktorija (dve srečanja) 116 točk. Po dvoboju Ilirije in Viktorije je že sedaj gotovo, da bosta ta dva kluba zareda prvi mesti, in sicer bo verjetno Ilirija prva, Viktorija pa druga.

STANJE V WATERPOLU:

Jadran	3	3	0	0	12:7	6
Viktorija	2	1	0	1	11:3	2
Ilirija	2	1	0	1	7:5	2
Triestina	3	0	0	3	2:10	0

Posojila za gradbeno delavnost v Ljubljani

Gibanje v zemljiški knjigi v juliju

Ljubljana, 17. julija. Prenosi lastnin, ki jih prodajalci in kupci potrjujejo v zemljiški knjigi ljubljanskega sresnega sodišča za katastrske občine Ljubljana-mesto in okolica v prvi polovici julija, niso bili veliki. Prodajajo in kupujejo se le manjše parcele in zgradbe. Najnižja prenosa lastninskih pravic sta znašala 1000 in 1400 d'n, največja pa 125.000 in 497.000 d'n. Mestna občina Ljubljanska je prodala posestniku Rudolfu Smerduju iz Mariborske ulice parcelo in pot v Petrkem predmestju v izmeri 383 kv. m za 23.660 din. Vsi prenosi lastnin na nepremičninah, po številu 30, so dosegli skupni prodajni znesek 550.676 din.

Tem večjo razgibanost pa je prav v tej polovici meseca opažati pri vknjižbah zastavnih pravic na nepremičninah za posojila in kredite, ki niso v nikakem zadovol-

Srednjeevropski pokal

Austria : Ferencvaros 4 : 1 (2 : 0)

Dunaj, 18. julija

Na tukajšnjem stadionu sta se v prvi semifinalni tekmi za srednjeevropski pokal pred 35.000 gledalci srečali moštvi dunajske Austrie in budimpeštanskega Ferencvarosa.

Dolca zaslužno je zmagala Austria s 4 : 1 (2 : 0) ter si za tekmo v Budimpešti priborila precejšen naskok treh golov, tako da bo najbrže Austria igrala finalno tekmo z rimskim moštvom Lazio.

Gole za Austrio so zabil Jerusalem 2, Stroh in Sindelar po enega, Madžari pa so dosegli svoj častni gol iz enajstmetrovke, ki jo je streljal Fr. Sarosi.

Tekmo je sodil švicar Wütrich.

Ostale nogometne tekme

MOSTE : SLOVAN 5 : 2 (1 : 2)

V predtekmi je Slovan za čudo povsem zatajil. Že v prvem polčasu ko je še vodil niso bili Moščani slabše moštvo. Potem so se pa razgrajal in natresel v Slovanovo mrežo štiri komade. Sicer je treba poudariti, da Slovanova enajstorica ni nastopila v najboljšem sestavu. Sodil je g. Doršec.

Celje: Proti SK Celju je včeraj igral novi prvorazredni ljubljanski klub SK Mars. Zmagali so Celjani s 6 : 2 (2 : 0). Za Celje so zabili gole Dobrajc in Gobec po 2, Pfeifer in Bernard po 1, za Marsa pa Žigon in Terček po 1. Sodil je objektivno, toda s precej napakami g. Vebler.

Mengeš: Ljubljana rez. : SK Mengeš 3 : 3.

Jadran si je torej že po končanem prvem kolu priboril toliko naskoka, da je popolnoma verjetno — tem bolj, ker bo odigral vse tekme drugega kola doma — da si bo osvojil za letos prvenstvo v tej disciplini, dočim bo odločitev za drugo mesto padla na srečanju med Viktorijo in Ilirjo.

Kolesarske dirke Poštele

Maribor, 18. julija.

Na 66 km dolgi progi Maribor—Ptuj—Sv. Lenart—Maribor se je popoldne vršila kolesarska dirka, ki jo je priredil kolesarski klub Poštele ob 10-letnici svojega obstoja. Start je bil ob 13. na Tržaški cesti pri kilometrskem kamnu št. 1, cilj pa v Tomšičevem drevoredu. Rezultati so bili:

1. Štefan Rozman (Železničar) 2:08,48, 2. Sodec (Marato) 2:14,24, 3. Rozman II (Železničar), 4. Čelinšek (Poštele).

Tenis v Mariboru

Maribor, 18. julija.

Za danes napovedani teniški turnir med Čakovcem in Mariborom je zelo trpel zaradi slabega dopoldanskega vremena, ter se je šele popoldne odigrala nekaj ekshibicijskih iger, v katerih so tako domačini kakor gostje pokazali svoje vsestransko znanje. Skoraj na vsej črti so zmagali domačini.

V igri posameznikov je Vasko Škapin izvojeval nad izbornim šarčem lepo zmago 6:0, 6:3. Ostale igre so odločili Mariborčani vse v svojo korist. Igra med Tončičem in nadebudnim Branovičem je bila po prvem setu, ga je dobil Čakovčan s 6:3, prekinjena. Revanžno srečanje bo ob koncu avgusta ali v početku septembra v Čakovcu.

Izpti za nogometne sodnike. Včeraj so se vršili v Ljubljani izpti za nogometne sodnike. V komisiji so bili zagrebški sodnik gg. Rosenfeld in Minarić ter en zastopnik LNP. K izptu se je javilo 12 kandidatov, od katerih pa so samo štirje prestali težko poizkušnjo, in sicer Vane Doberlet in Anton Mehle iz Ljubljane, Drago Jordan iz Litije in Presinger Mirko iz Celja.

Hazensko državno prvenstvo. Danes se je vršila v Beogradu prva finalna tekma za državno prvenstvo v hazeni med zagrebško Concordo in BSK. Zmagale so Zagrebčanke z 10 : 4 (6 : 1).

la v prvi polovici julija za 5.245.836 din. Najnižja posojila so znašala od 900 din naprej, krediti pa so se gibali od 6.500 do 550.000 d'n. Kot najvišje knjiženo posojilo ne le v tem mesecu, temveč sploh v zadnjem letu predstavlja vsota treh milijonov din, posojenih 11. maja od Pokojniskega zavoda za gradbene stroške novega hotela »Stone«, ki so ga te dni pričeli podirati in pripravljati potrebno za graditve novega. Svoj terjatev, ki se bo obrestovalo po 9% in jo bo v smislu dogovora odplačeval posojiljemnik s polletnimi anuitetami v znesku 225.000 din, si je Pokojniski zavod zavaroval z zastavno pravico na vsem imetju posojiljemnika, ki se je moral tudi obvezati, da bo dal svoje nepremičnine zavarovati proti požaru v vsoto 8.800.000 din. Da pa se zavod zavaruje za svojo terjatev tudi za primer spremembe vrednosti našega dinarja, pa je vključena v pogodbo klav-

zula, po kateri je posojiljemnik zavezan odplačevati dolg po tečaju dinarja v primeri z vrednostjo čistega zlata od dne, ko je bila posojilna pogodba sklenjena. Na podlagi te klavzule bo moral posojiljemnik v primeru padca vrednosti dinarja v primeri z vrednostjo zlata v času odplačevanja dolga vrniti toliko vsoto po tekočem zakonitem kurzu, kolikor bi bilo potrebno za plačilo 3 milijonov odgovarajoče količine zlata. Izračunali so, da znaša odgovarajoča količina zlata po dnevu sklenitve posojilne pogodbe za 3.000.000 57,5 kg. Niso pa šli Ljubljancem in okolici tako od rok kakor posojila in krediti tudi izbris zastavnih pravic v zemljiški knjigi za dolgove. Vknjiženih je bilo izbrisov le na 16 nepremičninah za skupni znesek 1.191.525 din. Najvišja izbrisa sta znašala 650.000 ie 150.000 din.

Slaboumen otrok je zažgal

Nevaren požar v Dolenjih Ložinah na Kočevskem

Stara cerkev pri Kočevju, 17. julija. V četrtki okoli 18. ure je v koblerski podružnici udarilo plat zvona, ki je klical ljudi iz bližnje in daljne okolice na pomoč v vas Dolenje Ložine, kjer je pri hiši št. 5 gospodarju Francu Jakliču gorel kozolec. Domači so bili vsi na polju, ko se je v vasi pojavila, kakor v prvi zmedenosti pripovedujejo ljudje, slaboumena deklica, sestra nekega pastirčka, ki je lani služil pri Jakliču. Domnevajo, da je podtaknila ogenj v kozolecu, ki je bil do vrha poln sena in pravkar požetega ječmena. V hipu je kozolec zajel ogenj in privabil prestrašene vaščane z bližnjih polj v vas. Ogromni ognjeni zublji, ki so dvigali svoje goreče roke z dolgimi prsti v zrak, so opozorili na nevarnost tudi gasilce v bližnji Stari cerkvi. Kratak klic gasilskega roga — in že so pohiteli z ročno brizgalno na kraj nesreče. Čeprav so gasilci stopili takoj v akcijo, ni bilo mogoče udušiti požara. Prišlo je zmanjkovati tudi vode in ženske so jo morale nositi v skafih iz sosednjih vodnjakov. Vsa urna pomoč pa ni dosti zalegla, kajti ogenj se je razširil tudi na bližnji skedenj in nastala je nevarnost, da se vžge tudi v bližnji stojiščih hlev.

Sredi splošne zmede so prhiteli na pomoč gasilci iz Dolenje vasi pri Ribnici in Kočevja. Prvi so z motorno brizgalno lahko črpali vodo tudi iz oddaljenejših vodnja-

kov. Omejitelj pa so se predvsem na zavarovalni bližnji pošoljip pred požarom. Nastajale so sicer težave z gašenjem, ker je pričelo primanjkovati v vasi vode, toda vrlim gasilcem gre zahvala, da se požar ni razširil na vso vas. Domači gasilci pod poveljstvom g. župana Fr. Povšeta so storili vse, kar je bilo v njih moči za omejitve požara, odlikovali pa so se z delom in disciplino zlasti gasilci iz Dolenje vasi pod poveljstvom g. Lojzeta Rusa. Vsem gre topla zahvala in priznanje za trud.

Posestnik Jaklič trpi občutno škodo, tembolj, ker sta bila kozolec in skedenj polna žitnega pridelka. Ponovno se je pokazala potreba, kolike važnosti bi bila že tolikokrat projektirana napeljava vodovoda v te kraje Suhe Krajine, kajti če bi bila vsa zadostno založena z vodo, bi bila škoda gotovo manjša. Mnogo se pri nas govori o prekrbi občine z električno razsvetljavo. Bolj kakor te pa je občina potrebna vode, saj bi napeljava vodovoda z ureditvijo rezervoarja na hribu nad Ložinami gotovo ne presejala izdatkov za nameravano elektrifikacijo. Občinski upravi za Kočevje-okolico in ostalim odločujočim gospodom naj bo požar v Ložinah ponovno opomin, da bo treba čimprej pristopiti k realizaciji tega perečega vprašanja, ki je življenjske važnosti za ves starocerkvenški okoliš.

Minorca ogrožena

General Franco pripravlja napad na Minorco, edino republikansko oporišče na Balearih

Pariz, 18. julija d. Agencija Radio poroča iz Valencije, da presojajo v mornariškem ministruvju položaj na otoku Minorci kot izredno kritičen. V zadnjem času so nacionalistične vojne ladje izvršile demonstracije v luki Mahona ter izvedle več letalskih napadov na glavno mesto otoka, pri čemer je bilo tudi nekaj njihovih letal sestreljenih. V republikanskih pomorskih krogih zasledujejo potek novih operacij proti Minorci z največjo pozornostjo. Pomorske oblasti v Valenciji so poslale z vso naglico živila in nove vojne potrebščine na otok Minorco, ki je edino oporišče republikancev na Balearih. V Valenciji so mnenja, da bi osvojitve Minorce po nacionalistih oziroma tujih vojnih silah, ki so z njimi v zvezi, za vedno uničila svobodo morja v tem delu Sredozemlja.

Boji pri Madridu

Madrid, 18. julija AA. Vojno ministruvo je izdalo komunikate, ki pravi, da so nasprotniki na centralni fronti včeraj močno pritiskali na republikanske položaje, ki so bile pred kratkim osvojevane vendar pa pri tem niso imele nikakega uspeha. Popoldne so poizkusili iznenaditi oddelke 18. republikanske armadnega zbora v prvi vojni črti, pa tudi ta poizkus se jim ni posrečil.

Radijska postaja v Madridu je sinoči objavila o poslednjih dogodkih na madridski fronti, da so bile pri Villi Nuevi del Pardillo in Villi Franci del Castillo hude borbe. Uporniki so izredno vehementno obstreljevali republikanske položaje ter jih ponovno tudi napadli. Nacionalistično letalstvo in topništvo sta bilo izredno aktivni. Nacionalistična letala so se neprestano pojavljala nad republikanskimi položajskami in jih bombardirala.

Letalska bombardiranja

Barcelona, 18. julija AA. Barcelonska radijska postaja je sinoči razglasila, da so republikanska letala večkrat močno bombardirala veliko letališče pri Segoviji, na katerem je bilo več uporniških letal. Ista eskadrilja je napadla tudi nacionalistične oddelke, ki so se zbirali v tem kraju. Mnogo nacionalističnih vojakov je bilo ubitih, ve-

liko pa ranjenih. Na madridski fronti sta bili sestreljeni dve nacionalistični letaki.

Azana ob obletnici

pričetka vojne

Valencia, 18. julija AA. Predsednik španske republike Azana je smel ob obletnici pričetka državljanske vojne velik govor o borbi španskega naroda proti upornikom. Govoril je na velikem zborovanju v vseučiliškem amfiteatru. Okrog njega so bili zbrani člani vlade in mnoge druge ugledne osebnosti. Prisoten je bil tudi predsednik baskske vlade Aguirre, ki je včeraj prispel v Valencijo.

Javno mnenje vsega sveta, je rekel Azana, ki je budno spremljalo naše borbe in ki je tudi iz Društva narodov lahko čulo naš glas, nam priznava naše pravice in mi se bomo borili dalje za njih realizacijo. V nadaljnjem svojem govoru je dejal, da upor ne bi ali toliko uspel, kakor je, če upornikov ne bi podprle tuje sile.

Nov civilni guverner v Madridu

Saint Jean de Luz, 18. julija AA. Zvedelo se je, da je bil imenovan za civilnega guvernerja Madrida Antonio Trigomarijal. Doslej je general Mijaia opravljati tudi te funkcije.

Boleči vozli v sklepkih

so znaki protina (gichta). Zahtevajte od Piščan-biroja, Beograd II, Maršala Pilsudskog 22, ali pa od Piščanyinformator, Zagreb, Strossmayerov trg I/II. kat, brezplačno brošuro »Zakaj kopališče Piščany«. Citati boste v njej o izločujočem učinkovanju biatnih kopeli v Piščanyju (Češkoslovaška) in istočasno o dieti.

Kopališče Piščany prinaša ozdravljenje!

V zračnem prometu 70% popust na povratku

Novi pionirji

Rdečega križa

Ljubljana, 16. julija

V lepo okrašeni dvorani OUZD je ljubljanski pododbor Rdečega križa praznoval v četrtke začenj pomembno svečanost. Naslovesen načelnik je bil zaključen tečaj za prostovoljne bolničarje, ki je pod vodstvom mestnega zdravnika dr. Frante Misa trajal tri in pol meseca in ki se ga je redno in marljivo udeleževalo 45 novih kandidatov in kandidatke. Poleg tečajnikov in drugih križarskih sodelavcev so slavju prisostvovali tudi zdravstveni inapektor dr. Lapajne za bana in bansko upravo, sanitetni polkovnik dr. Brust za komandanta divizije, mestni svetnik dr. Debeve za mestno občino in župana in zastopnik OUZD.

Med prisrčno slovesnostjo so bile razdeljene diplome 45 absolutno letošnjega in 78 absolutovom lanskega bolničarskega tečaja. Predsednik pododboru, odvetnik dr. Fetič, je govoril o poslanstvu bolničarjev v miru in vojni, za njim pa je spregovoril še vodja tečaja dr. Mis, ki je kot kratak osutek bolničarskega dela prečital tudi najboljše sestave, napisan v tečaju o vprašanju »Kaj bom storil za povzdigo narodnega zdravja?« V imenu tečajnikov je Davorin Jenko izrekel topla zahvala vsem, ki so pripomogli, da je delo tako lepo uspelo, predvsem pododboru RK, predavateljem in upravi vojaške bolnišnice, ki je dala za

praktične vaje na razpolago, kar je bilo treba. Na koncu so se udeleženci prisrčno spominjali še mlajšega vladarja, najvišjega pokrovitelja RK, in Nj. Vel. kraljice Marije. V celom je danes pod okriljem ljubljanskega pododboru organiziranih 500 strokovno izvežbanih prostovoljnih bolničarjev, ki jih vodi g. Vladimir Schenk in ki predstavljajo močno falango sam

TEDEN DNI FILMA



Willy Fritsch in Lilian Harvey sta spet skupaj in sicer v novem Ufinem zvočnem filmu prečudnega imena »Sedem klofut«

Prvi film Erike Druzovičeve

Naša mlada gledališka in operna pevka, ki je započela svojo kariero v Mariboru in potem dosegla najlepše uspehe v Zagrebu, je naposled našla pot v Berlin, kjer je



hitro zaslovela v opernih gledališčih, še posebej v operah »Carjevič« in »Geof Luksemburški«. Poročali smo, da ji je bilo hitro ponudeno, naj sodeluje pri

filmu. Kakor zdaj poroča oficijelna nemška »Europäische Korrespondenz«, je Erika Druzovičeva sprejela eno izmed številnih ponudb raznih filmskih podjetij in je pravkar doživela svoj prvi film »Potepuhe« (»Die Landstreicher«) v režiji Karla Lameča. Film je bil napravljen po znani Ziehrerjevi opereti. Najprej so bili napravljeni posnetki v ateljejih v Neubabelsbergu pri Berlinu, potem pa je prebivala vsa skupina filmskih igralcev in igralk, ki sodelujejo pri tem filmu, na Bavarskem. Ob jeziku Schliere pri Monakovem so posneli zunanje prizore. Z Eriko Druzovičovo nastopajo znanci: Lucie Englisch, Greff Theimer, Paul Hörbiger in še vrsta drugih. Erika Druzovičeva igra v tem filmu slavno pevko in zapeje med drugim dva Ziehrerjeva valčka; posebej za njo pa je bil komponiran slager: »Nekoč boš izgubil svoje srce« (Einmal wirst du dein Herz verlieren).

Drugi film Erike Druzovičeve bodo pričeli ustvarjati v septembru in sicer po Straussovi opereti »Pomladni zrak« (Frühlingsluft). Vsekakor pa bo vsebina večstransko izpopolnjena. V tem filmu bo s Eriko nastopal in pel znani operetni tenorist Hans Söhnker, ki je že pristal na to, vendar pa mora dobiti odvezo in pristaneck svojega filmskega podjetja.

Številni nemški kulturni filmi

Zadnja leta posveča Ufa veliko pozornost produkciji dobrih kulturnih filmov. Vse to je v skladu z željo propagandnega in prosvetnega ministarstva, ki skuša čim bolj izriniti kič in se koristiti filma kot važnega vzgojnega sredstva. Letošnji kulturno-filmski program Ufe obsega nič manj kakor štirideset kulturnih filmov. Mnogi izmed njih bodo gotovo tudi v inozemstvu zbudili pozornost. Cela vrsta znanstvenikov, tehnikov, raziskovalcev in igralcev ima na razpolago najmodernejšo pridobitve tehnike, zlasti nove izume na področju optike, leče, ki omogočajo na 150 m daljavo najsjajnejše velike posnetke. V Neubabelsbergu je kulturni oddelček izpopolnjen prostorsko in tehnično, da predstavlja velikanski laboratorij, ki je zares vzroden obiska in ogleda.

Kaj vse bomo videli v novih kulturnih filmih? Življenje morskih rakov in rib, življenje cvetlic, mehaniko razvojnega postopka v živalskem telesu, pojave v vesmiru,

vzroke morske plime in oseke, privlačno moč meseca in sonca, — saj ni mogoče kratko naštet vsega območja, ki je na razpolago stvarjalcem modernih, kulturnih filmov. Eno izmed najnovejših del je na primer film »Od milimetra do kilometra«. Drugi film ima naslov »Skrivnost življenja« in vsebuje fragmente nekoga strogo znanstvenega filma, ki morajo vzbuditi vso pozornost. Nadaljni naslovi kulturnih filmov so: V državi čebel, Svatovanje živali, Kako priroda seje in sadi, Priroda v tehniki in tehnika v prirodi, Jadranje med oblaki, Redki izumi, Vožnja po Dunavu, Alpske ceste, Nepoznana Kina, izmed športnih filmov pa: Borba pod vodo in Ženska telovadba.

Znano je, da razen tega Ufine odprave po vsem svetu lovijo na filmski trak tuje pokrajine, ljudi in običaje. Vsekakor se Ufa trudi, da si pridobi sloves vsestranskosti, obilnosti in zanimivosti svojega kulturnega programa.



Kragulj je ubogljiv... Prizor iz kulturnega filma: »Živali — pomočnice na lov«

Ufa na delu za novo sezono



Hilda Stolz in Ernst Waldow igrata v zvočnem filmu: »Če ženske molčijo«

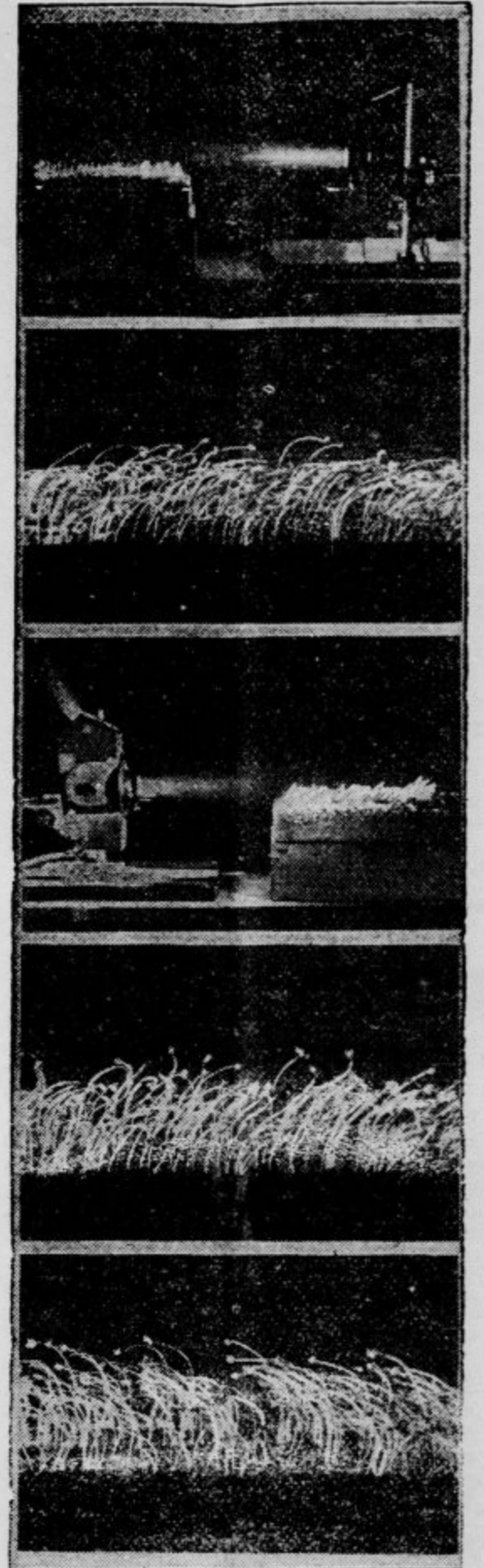
Ufa je doživela film »K novim obalam« in to v režiji Detlefa Siercka. Libreto je napisal po romanu Lovisa Lorenza, glasbo pa je komponiral Ralf Benatzky. Glavni

vlogi igrata Zarah Leander in Willy Birgel, z njima pa nastopa še vrsta starih in nekaterih novih igralcev. Od tega filma se na deajo velikih uspehov. Kakor znano je

Detlef Sierck režiral »Poslednji akord«, s katerim si je zagotovil najboljši sloves med nemškimi režiserji. Tudi tam je igral glavno vlogo Willy Birgel.

Izmed novih nemških filmov, ki jih bomo videli v bodoči sezoni, velja omeniti še naslednje:

Hans Leib je napisal manuskript za film »Gasparone«, ki ga bodo do jeseni dovršili. Glasba je po motivih skladatelja Millockerja, glavno vlogo pa igra oziroma poje tenorist Johannes Heesters, ki smo ga prvič čuli v »Dijaku prosjaku«. Nadalje ustvarjajo film »Podjetje Mihaela« in film »Gugalnica«. Ufa je doživela tudi več kratkih filmov. A glavni »slager« utegne postati »Moj sin gospod minister«. Za ta film je Ufa pridobila francosko igralko Françoise Rosay, ki je že igrala v Ameriki. Film režira Vid Harlan, sina ministra



Posnetki iz kulturnega filma: »Čustveno življenje rastlin«. Vpliv svetlobe

igra Hans Brausewetter, prav prikupno vlogo pa ima tudi Hans Moser, s katerim se je igralka Rosay po tridesetih letih spet znašla pri skupni igri. Dejanje se odigrava na Francoskem.

I V E R I

Ljudje brez takta so tisti, ki so neobčutljivi za bolečine — drugih.

Pri skupnem življenju je težko vztrajati brez duha, še manj brez dobrote in najmanj brez širokogrudnosti.

Oloveski pozdravi nosijo pečat časa: »Čast mi je« — se ne uporablja več.

Objave

Nov grob. V soboto ob 22.30 je umrl v vili Savinji v Celju v starosti 67 let šolski upravitelj v p. g. Josip Armič, odločno nacionalen in splošno spoštovan mož. Pogreb bo jutri, v torek ob 17. iz mrvašnice na mestnem pokopališču v Celju. Pokojnemu bodi ohranjen časten spomin, rodbini naše iskreno sožalje!

Ameriški godbeniki, ki pridejo v sredo v Ljubljano, so vsi sinovi Slovakov, ki delajo v tamošnjih tovarnah. V Ljubljano se pripeljejo direktno iz Opatije z avtobusi. V Ljubljani bodo imeli dva koncerta. Koncert, za katerega vlada že danes veliko zanimanja, bo v velikih filharmoničnih dvoranah v sredo 21. t. m., veslopnice pa se dobe v knjižarni Glasbene Matice po običajnih cenah.

Nagradno tekmovanje jugoslovenskih harmonikarjev na Ljubljanskem velesesiju bo letos na nedeljo 12. septembra. Tekmovalo se bo v sedmih skupinah: Diatonična harmonika, kromatična harmonika, mladinsko tekmovanje za tekmovalce do 10. leta starosti na diatonični ali kromatični harmoniki, profesionalni proizvajalec in trgovec harmonik, ansambli, tekmovanje za prehodni pokal na diatonični in kromatični harmoniki in naslov jugoslovenskega prvaka za leto 1937-38. Posebna skupina za one igralce, ki so na doseganih tekmovanjih že prejeli kako nagrado. Prijavni rok je zaključen s 1. septembrom. Prijave sprejema urad Ljubljanskega velesesija, ki pošlje na željo vsa navodila brezplačno.

Zoo-živalski vt v Tivoliju tik velesesija je odprt vsak dan od pol 10. do pol 20. Veslopnice za odrasle je 2 Din, za mladino 1 Din. Divjad naših gozdov, dlakasto kakor pernat si tu najlažje ogledate. Pošljite v Zoo tudi svojo deco, da se nauči spoznavati divjad in ptice, kar ji bo v šoli mnogo koristilo.

FILATELIJA

Domači razstavljalci in beograjska razstava znamk

O naši razstavi znamk v Beogradu, ki je med filatelisti zaradi posebnega razstavnega bloka — menda samo zaradi tega — zbudila toliko zanimanja, prinašajo zagrebške »Novosti« članek, ki ga zaradi zanimivih izvajanj prinašamo slovenskim zbiralcem v informacijo.

Kakor smo zvedeli, odziv naših zbiralcev za beograjsko razstavo ni najboljši. Če bo ostalo tako, kakor zdaj kaže, je nevarnost, da bodo razstavne dvorane napolnili tuji in da bo zaradi tega zgrešen pravi namen razstave, da se na njej pred mednarodno filatelijo dostojno predstavijo naši zbiralci. Najbrž smo zadeli vzroke, zaradi katerih niso prijave naših zbiralcev zadovoljive in bomo svoje mišljenje odkrito iznesli. Razstavljalci so v dobi splošne blokomanije potisnili v ozadje razstavo samo. Kadar se med našimi zbiralci govori o prvi naši državni razstavi, se povsod debatira samo o bloku, koliko jih bo kdo dobil, kako se bo razvijala njegova cena na tržišču in koliko se bo dalo pri njem zaslužiti. To ni nikakršna naša posebnost, ampak se dogaja tako po vsem svetu. Razstavljalci odbor je v dobri veri uredil razdelitev blokov tako, da je zavaroval interese zbiralcev in zagotovil vsakemu, ki je član kakšnega filatelističnega društva 30 kosov po nominalni ceni. Mi smo že prej opozorili, da bo takšna skrb za filateliste imela slabe posledice za razstavo samo. Če zbiralec ve, da so bloki dandanes izvrstni material za menjavo in za spekulacijo, pa lahko dobi 30 blokov, ne da bi videl razstavo in razstavno pošto, bo pač kmalu prišel na misel, da ni potrebno, da razstavlja ali pa da si vsaj razstavo ogleda. To je pač dejstvo, ki je bilo treba najprej računati in ki je psihološko razumljivo.

Razen tega imajo pri slabem odzivu pomembno vlogo tudi stroški, s katerimi je zvezano razstavljanje. Velika večina naših filatelizov nima preveč denarja, in je med njimi le malo takšnih, pri katerih bi bili izdatki za razstavljanje brez finančnega pomena. Ti izdatki so precej veliki. Tu imamo v prvi vrsti že priprave za razstavljanje zbirke. V zadnji dobi polagajo pri razstavljanju mnogo važnosti na opremo razstavljenih predmetov in je ta oprema pogosto odločilna pri razdeljevanju nagrad. Vsa zbiralec tudi ne utegne razstavljene zbirke sam lepo opremiti, ampak mora dati to delo kakšnemu strokovnjaku-risariju, za honorar, ki ni zmerom majhen. Potem pa so še stroški pošiljanja, cene vitrin in premije za zavarovanje zbirke. Mnogi tudi ne marajo pošiljati svoje zbirke po pošti, ampak bi jo rajši nesli sami na razstavo, pa imajo spet stroške s potovanjem in življenjem v Beogradu. Če se vse to sešteje, se nabere precejšnja vsota. In ker nima vsakdo toliko denarja za privatno zabavo na razpolago, pač ne razstavlja. Ker gre za reprezentativno razstavo, mislijo tudi mnogi zbiralci, da njihova zbirka po svojem nivoju in vrednosti ne ustreza višini razstave in jih tudi ni na razstavo. O tistih, ki niso filatelisti zaradi ljubezni do znamk, ampak samo zaradi računov in dobičkov, na tem mestu ne bomo niti govorili.

Pri velikih narodih se dobi včasih vsem momentom, ki smo jih pravkar navedli, še zmerom veliko število močnih zbiralcev, da je mogoče razstavne dvorane tudi z redukcijami napolniti in obdržati zdravo razmerje med domačimi in tujimi razstavljalci. Pri nas pa teh težav ni lahko obvladati in zadaje prav to vprašanje razstavnemu odboru obilo težav. Ker je septembarska razstava prvi večji nastop mednarodnega pomena, pa mi brez oziranja na razne težave ne smemo pustiti razstavnega odbora na cedilu in zmagajati moralnega uspeha same razstave. To je bil tudi motiv, da smo se o vseh težavah tako obširno razpisali. Društva in člani naj premislijo, ali bo v korist naše filatelije in našega ugleda, če bodo razstavne dvorane napolnili sami tuji. Zato naj store vse, da bo naša udeležba na naši razstavi čim večja. Ker je bil rok za prijave podaljšan, imajo vsi člani še nekaj dni časa, da se odločijo za razstavljanje. Seveda morajo iz svojih zbirk izbrati tisto, kar ustreza namenu in ugledu razstave. Žal nam ni znano, kaj vse

bodo razstavili zbiralci, ki so se že oglašili, vendar pa bi bilo potrebno, da bi v prvi vrsti lahko videli na naši razstavi precej posebnosti. Saj imamo v Jugoslaviji precej specialnih zbir in bi dale že te prav lepe slike jugoslovenskih znamk.

Na razstavi bodo razdeljeni razstavljeni predmeti takole:

1. Častna skupina: a) razstave državnih ustanov in javnih korporacij, b) zbirke, ki so dobile v zadnjih petih letih prvo nagrado na kašni mednarodni ali državni razstavi.
2. Studijske zbirke. Med njimi so tri skupine: a) specialne zbirke, b) kataloške zbirke, c) redkosti, znamke na pismih, celote, žigi itd.
3. Srbija in Crna gora.
4. Jugoslavija.
5. Bosna in Hercegovina do leta 1918, Avstrija in Madžarska.
6. Češka, Romunija, Bolgarija, Grčija, Turčija in Albanija.
7. Ostale evropske države.
8. Prekomorske države in zbirke vsega sveta.
9. Znamke letalske pošte ene ali več držav.
10. Zbirke po specialnih stališčih: a) zbirke razstavnih znamk, blokov, znamk v zvezkih, zbirki, ki so sestavljene po slikah zgodovinskih in poučnih zbirk itd., b) zbirke znamk privatnih in lokalnih pošt, brzojavnih in železniških znamk, c) zbirke načrtov, esejev, poskusnih tiskov, novotiskov, falzifikatov, faksimilov in fantazijskih znamk, d) plošče stereotipije in podobno.
11. Filatelistična literatura.
12. Filatelistične potrebščine.

Domači zbiralci lahko vložijo svoje prijave za razstavljanje preko svojih klubov, kjer lahko dobe formulare.

Novi bloki

Novi ruski blok, ki smo ga že zadnjič omenili, je bil izdan ob priliki kongresa arhitektov v Moskvi. Na gumiranem papirju v formatu 121 : 93 brez vodnega tiska so štiri nezobčane znamke po 40 kopajk v različni barvi iz serije sovjetskih stavb. Zgoraj je tekst: »Prvi svesovojni sjezd arhitektov«, spodaj pa »Moskva — 1937«. Naklada zaenkrat še ni znana, a je baje že vsa razprodana.

Poljska bo v kratkem izdala tri bloke s slikama pokojnega maršala Piłsudskega in sedanjega poveljnika vojske Rydza-Smiglyja.

Francoski blok za razstavo »Pexipe« je bil menda tiskan v dveh nakladah: prva je z izrazom spodaj, drugi brez njega. Tako bodo morali zbiralci kopiti dva bloka, ki so zdaj že po 150—200 dinarjev. Vsekakor pa je to še zmerom bolje, kakor pa so na pravili v Južni Afriki, kjer so izdali blok kar z 31 variantami reklame.

Tretji Hitlerjev blok je izšel. Razlikuje se od prvih dveh, po tem da je perforiran tako, da se lahko iztrga vsaka znamka posebej. Razen tega imajo posamezne znamke ob strani napis: »25 Lpf einschliesslich Kulturspende«. Blok se je prodajal od 10 do 13 junija samo na treh poštah v Hannoveru in šel tri dni pozneje so ga dali v promet na vseh poštah. Žigosali so ga s tremi priložnostnimi žigi.

Zanimivosti iz filatelije

Nemška poštna uprava je prepovedala, da bi se uničevale znamke s tem, da bi jih na poštah prečrtavali s svinčnikom. Odslej bodo morali uporabljati v takšnih primerih normalne žige ali pa posebni žig z napisom »Nachträglich entwertet«.

Zbiralce, ki se zanimajo za razne španske znamke iz sedanje dobe, moramo opozoriti, da obstoji dosti falzifikatov, ki prihajajo po večini iz Francije in španskega Maroka. Tudi sicer je težavno ugotoviti, katere znamke so službene in katere so samo pod spekulacije. Zlasti je treba biti previden pri raznih znamkah (zasilnih), ki so izšle po raznih španskih mestih.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod



Ing. LAVOSLAV VIHER in hčerkica LUČKA

naznanjata globoko potrta v imenu vsega sorodstva, da je njuna srčnoljubljena soproga, zlata in edina mamica

ANICA VIHER

roj. SEKULA

UCITELJICA

v soboto 17. t. m. ob 23. uri spravljen z Bogom po mučnem trpljenju za vedno zaspala.

Drago nepozabno Anico spremimo v ponedeljek 19. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Gradišče 8/a, na pokopališče k Sv. Križu in jo položimo k mami v večni mir in pokoj.

Najblažjemu srcu, najblažji spomin!

Ljubljana, dne 18. julija 1937.